

pas a desnivell

EL MERCAT DE LA FUSTA

per PERE CALDERS

ASSISTIM, en aquests darrers temps, a una emocionant defensa de la vida dels automobilistes. Ells es maten (quin remei!), però no és per falta de sàvies previsions.

Sembla que l'arbre és un enemic natural del conductor. És una paradoxa: l'home

s'endinsa alegrement i veloç en el paisatge, però el paisatge s'hi torna i el mata. La conclusió lògica és que, per raons de seguretat, cal suprimir el paisatge. És difícil de preveure què passarà quan l'hàgim eliminat. ¿On anirà, aleshores, l'automobilista diumenger? Qui sap si s'haurà d'estavellar contra anònimes parets suburbanes!

El cas es que l'arbre fa nosa. El plàtan robust, d'ombra generosa, és un obstacle per al trànsit rodat que porta pressa. Això ens sembla tan evident que el suprimim de camins i carreteres, estem pelant al zero la nostra fesomia rural.

Hi ha autoritats municipals que, guiades per una sobtada compassió, arranquen grans trossos de panorama. Treuen els perillosos arbres, però són gent moderna i urbanitzadora: allí on hi havia plàtans —per exemple—, hi posen rengles de fanals, de ciment armat o de ferro. La conseqüència immediata és que els frenètics de la benzina, desesperats per l'absència de fusta, s'encasten al metall o al formigó, busquen l'obstacle desesperadament. Un honest alcalde de poble, en el curs d'un interrogatori sobre aquest fet engendrador de fets diversos, es va mostrar fatalista. «És com una força natural incontrolable —digué—. Si no es poden estavellar contra l'arbre, s'entavellen contra el fanal. Si falten aquets dos, s'estampen contra la paret de l'hort o la sinia del pagès i si no hi ha res a la vista, fan unes quantes voltes de campana i també queden difícils d'identificar. O topen entre ells, una cosa que també els desfigura terriblement. Jo dic que només ens queda una actitud senzilla i natural: no tallar res i resar»

Tanmateix, el cas de l'arbre com a adversari de la civilització occidental és molt complex. Perquè no es tracta únicament d'un problema comarcal, sinó que afecta també la vida ciutadana i és una seriosa impediment per al Metro. Qui ho havia dir! El plàtan és a dalt, a la superfície i a la llum, i el Metro va per sota, moralment i a les fosques. Així i tot, l'arbre s'ha d'apartar perquè pugui passar el Metro, un misteri de nivells que els enginyers expliquem a base d'arrels (vegetals i matemàtiques) que no treuen la tristesa del ciutadà corrent.

Si l'arbre delinqueix, com sembla, i el portem a judici, l'hauríem de taxar. Quan val un arbre? Concretament, ¿quin és el preu de cada un d'aquests magnífics plàtans que hem tallat a les rondes i a les carreteres? Si en la investigació de qualsevol crim, el mòbil és un punt essencial, potser el preu d'un arbre ens explicaria —més que no pas una pietosa col·laboració amb sant Cristòfol— la fúria arrasadora.

Un cop aquí, vist que plànyer-se és poc útil, podríem aconsellar els salts de través que ens han estat tan temptadorament eficaços al llarg de la nostra història. Vull dir: si algun amic passa pel costat d'un arbre en el moment de la caiguda del tronc, que esquivi el pes de la fusta amb una graciosa pantomima. D'aquesta manera, sempre li quedarà el recurs de dir que a ell, personalment, no li ha passat res.